

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы
Ульяновка авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

№ 94

29 июнь 2023 ел

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районының
Ульяновка авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт турында
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы №25-ФЗ, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге №273-ФЗ Федераль законнар, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 25 июнендәге №50-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл жирлеге Советы карарының үз көчен югалтуын танырга:

«Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2018 елның 12 мартындагы № 73;

«Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2018 елның 12 мартындагы № 73 Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советы карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» 2018 елның 28 августындагы № 88;

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (pravo.tatarstan.ru) һәм Чирмешән

муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлеге башлыгы урынбасарына, Совет рәисе урынбасарына йөкләргә.

Ульяновка авыл җирлеге
башлыгы, Совет рәисе

С.З. Шәмсетдинов

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының
Ульяновка авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба текст буенча «Жирлек») - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һөнәри эшчәнлегенә.
2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып Татарстан Республикасы «Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл жирлегендә» муниципаль берәмлегенә тора, аның исемненән яллаучы вәкаләтләрен яллаучы вәкиле (эш бирүче) башкара.
3. Эшкә алуучының (эш бирүченең) вәкиле булып жирлек башлыгы, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе яки эшкә алуучының (эш бирүченең) вәкиле вазифаларын башкарырга вәкаләтле башка кеше була ала.
4. Жирлектә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы № 25-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, муниципаль район Уставы, әлегә Нигезләмә һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән муниципаль хезмәтнең төп принципларына ярашлы рәвештә башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

- 2.1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфасы - Жирлек уставына ярашлы рәвештә барлыкка килә торган, жирле үзидарә органы яки муниципаль вазифаны биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән жирлекнең жирле үзидарә органында вазыйфа.
- 2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрына ярашлы рәвештә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының икелэтэ атамасы муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексында (алга таба текст буенча – Кодекс) билгелэнгән очрақларда рөхсәт ителә.

2.4. Жирле үзидарәнең башка органы (башка структур бүлекчә) житәкчесе вазифасының исеме Жирлек уставы һәм Жирле үзидарә органы турында нигезләмәләр белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмэт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

3. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

3.1. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт (дәүләт хезмәте) стажына яки белгечлек буенча эш стажына, вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле һөнәри белемнәргә һәм күнекмәләргә куела.

3.2. Квалификация таләпләре муниципаль хокукый актлар белән расланган вазыйфай инструкциялар белән, кодексның 8 статьясының 3 өлешендә билгелэнгән муниципаль хезмэт вазифаларын биләү өчен типовой квалификация таләпләре нигезендә билгеләнә.

3.3. Әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәрдәге муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмэт стажына яки белгечлек буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

3.4. Әлеге статья максатларында муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә тиешле вазыйфай төркемнәренң дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби һәм хокук саклау вазыйфаларында эш стажы да исәпкә алына.

3.4.1. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай инструкциясендә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек буенча эш стажын, эзерлек юнәлешен исәпләгәндә, әлеге белгечлек буенча, граждан (муниципаль хезмәткәр) тарафыннан күрсәтелгән белгечлек буенча белем һәм (яки) квалификация турында документ алганнан соң эзерлекнең бу юнәлешенә буенча эшнең хезмэт чоры кертелә.

3.4.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай инструкциясендә белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралмаган очрақта, белгечлек, эзерлек юнәлешенә буенча эш стажын исәпләгәндә, күрсәтелгән стажга муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр алган гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чорлары муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә торган дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң кертелә.

3.5. Контракт буенча билгеләнә торган башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләп итеп, кимендә биш ел идарә итү эшчәнлегә тәҗрибәсе булуы билгеләнә. Идарә итү эшчәнлегә дип әлегә өлештә житәкче, оешма житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазифаларында эшләү аңлатыла.

3.5.1. Белгеч яисә магистрның кызыл дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен белгечлек, эзерлек юнәлешә буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәт стажына кимендә ярты ел яисә белгечлек, эзерлек юнәлешә буенча бер ел эш стажы.

3.5.2. 2020 елның 1 октябрәнән соң авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (секретаре) вазыйфасын биләү өчен әлегә Нигезләмәнең 3.2 пунктындагы өченчә абзацында каралган квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябрәнә кадәр вазыйфага билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә һәм әлегә пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата кулланылмый.

3.5.3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының өлкән һәм (яисә) кече төркемнәре вазыйфаларын биләү өчен 2022 елның 1 гыйнварына кадәр һөнәри белем дәрәжәсенә квалификация таләпләре куелмый дип билгеләргә (урта гомуми белем булган очракта), әгәр муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасы буенча вазыйфай бурычларына «Татарстан Республикасында тәртипне саклауның жәмәгать пунктлары турында» 2015 елның 25 апрелендәге № 33-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә жәмәгать тәртибен тәмин итүдә катнашу керсә.

4. Муниципаль хезмәткәрләренң класс чиннары, аларны муниципаль хезмәткәрләргә бирү тәртибе, муниципаль хезмәтнең сыйныф чинын саклау һәм аннан мәхрүм итү

4.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләренң һөнәри эзерлек дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазифаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

4.2. Жирлектә муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге сыйныф чиннары бирелә: муниципаль хезмәтнең югары вазифаларын биләүче - 1, 2 яки 3 нче класслы чын муниципаль киңәшчә;

муниципаль хезмәтнең төп вазифаларын биләүче - 1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшчә;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын биләүче - 1, 2 яки 3 нче класслы муниципаль хезмәт киңәшчәсе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазифаларын биләүче - муниципаль хезмәтнең 1, 2 яки 3 класслы референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазифаларын биләүче - муниципаль хезмәтнең 1, 2 яки 3 класслы секретаре.

4.3. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестрына ярашлы рәвештә башкарыла.

4.4. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмэт вазифалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең биләнә торган вазифасына ярашлы рәвештә, элеккеге класс чинында булган вакытын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

4.5. Класс дәрәжәсе беренче яки чираттагысы булырга мөмкин.

4.6. Билгеле бер төркем муниципаль хезмэт вазифасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

4.7. Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чины, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класс чины аңа муниципаль хезмэт вазифалары төркеме чикләрендә биләгән вазифасына ярашлы бирелә.

4.8. Муниципаль хезмәткәргә класс чинын бирү максатларында 4.7 пунктка ярашлы рәвештә Кодекста билгеләнгән муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм класс чиналары нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте сыйныф чиннары һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәте сыйныф чиннары нисбәте кулланыла, шулай ук федераль дәүләт гражданлык хезмәтенең сыйныф чиннары, дипломатик ранглар, хәрби һәм махсус званиеләр нисбәте.

4.9. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чинын биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класс чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дөвамлылыгы исәпкә алына.

4.10. Беренче класс чины муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, ә әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмэт вазифасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк түгел.

4.11. 2 нче һәм 3 нче сыйныфларның муниципаль хезмэт секретаре һәм референты сыйныф чиннарында булуның минималь вакыты бер ел тәшкит итә, муниципаль хезмэт киңәшчесе һәм 2 нче һәм 3 нче сыйныфларның муниципаль киңәшчесе - ике ел, 2 нче һәм 3 нче сыйныфларның чын муниципаль киңәшчесе - бер ел булып тора. Секретарь, референт, муниципаль хезмэт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 нче класслы чын муниципаль киңәшче сыйныф чинында булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф чинында күтәрелү аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югары вазифаларына күчәргәндә мөмкин.

4.12. Бирелгән класс чинында булу вакыты ул бирелгән көннән исәпләнә.

4.13. Класс чины бирү көне булып класс чины бирү турында карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класс чины

бирелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең квалификация имтиханын тапшыру көне класс чины бирелгән көн дип санала.

4.14. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә элекке сыйныф чинында муниципаль хезмәтне үтү өчен билгеләнгән срок тәмамланганнан соң, муниципаль хезмәткәрләрнең үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәве һәм муниципаль хезмәткәргә бирелә торган сыйныф чинына тиң яки аннан югарырак сыйныф чины каралган муниципаль хезмәт вазыйфасын биләве шартларында бирелә.

4.15. Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жәзалары булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелгән яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.16. Муниципаль хезмәттә махсус аерымлыклары өчен бүләкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) әлеге Нигезләмәнең 4.11 пунктында тиешле сыйныф чинында муниципаль хезмәтне үтү өчен билгеләнгән срок тәмамланганчы, әмма элек бирелгән сыйныф чинында алты ай булудан да иртәрәк түгел, - муниципаль хезмәт вазифаларының бу төркеменә туры килгән чираттагы сыйныф чинынан югары түгел;

2) биләнә торган вазыйфа керә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класс чиннары эзлеклелеген сакламыйча гына бер баскычка югарырак, - 1 нче класс - 3 нче класс чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма әлеге Нигезләмәнең 4.11 пунктында 3 нче класс чинында муниципаль хезмәтне үтү өчен билгеләнгән срок тәмамланганнан да иртәрәк түгел.

4.17. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элеккегә төркем чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазифасына билгеләгәндә, аңа чираттагы класс чины бирелә ала, әгәр әлеге Нигезләмәнең 4.11 пунктында билгеләнгән аның элеккегә класс чинында булу вакыты тәмамланса.

4.18. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазифаларының элек биләгәннән югарырак төркеменә карый торган муниципаль хезмәт вазифасына билгеләгәндә, күрсәтелгән хезмәткәргә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәрнең класс чинынан югарырак булса, муниципаль хезмәт вазифалары төркеме өчен беренче булган класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм элеккегә класс чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

4.19. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын вәкаләтләрнең билгеле срогына биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класс чины квалификация имтиханы нәтижеләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.20. Муниципаль хезмәткәрләргә сыйныф чины муниципаль район Башлыгы тарафыннан муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдим иткәннән соң бирелә.

Класс чины муниципаль хезмәт вазифаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә бирелә:

1) жирлекнең Башкарма комитетында - жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе тәкъдиме буенча;

Тәкъдимгә муниципаль хезмәткәрнең һөнәри әзерлек дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясенә ярашлы рәвештә муниципаль хезмәт вазыйфаларына куелган квалификация таләпләренә туры килүен раслаучы түбәндәге документлар кушыла:

1) муниципаль хезмәткәргә белем, күнекмәләр һәм осталык дәрәжәсе (һөнәри дәрәжә) турында бәяләмә.

Бәяләмәдә күрсәтелә:

а) муниципаль хезмәткәрнең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме;

б) муниципаль хезмәт вазыйфасы;

в) муниципаль хезмәткәрнең класс чины, аны бирү датасын күрсәтеп (класс чины булганда);

г) жирле үзидарә органы функцияләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләрне хәл итүдә муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча эшчәнлек юнәлеше һәм катнашу дәрәжәсе турында мәгълүмат;

д) муниципаль хезмәткәрнең һөнәри дәрәжәсен мотивацияле бәяләү;

е) муниципаль хезмәткәрнең өстәмә һөнәри белеме турында мәгълүмат;

е) белешмә-объективка;

ж) квалификация имтиханын тапшыру алдыннан класс чины бирелгән очракта муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру турында аттестация комиссиясе карары белән имтихан кәгазе күчермәсе.

4.21. Муниципаль хезмәткәргә сыйныф чины бирү турында карар, әлеге Нигезләмәнең 4.15 сәңдә күрсәтелгән очрактардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханы уздырылган көннән бирле;

2) класс чинын бирергә вәкаләтле органга яки жирле үзидарәнең вазыйфаи затына барлык кирәкле документлар белән класс чинын бирү турында тәкъдим кертелгән көннән башлап, - квалификация имтиханыннан башка класс чинын биргәндә.

4.22. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазифаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнче саклана.

4.23. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә кертелә.

4.24. Бирелгән класс чины биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрдә саклана.

4.25. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнче саклана.

4.26. Бирелгән класс чиныннан мөхрүм итү федераль законнарға ярашлы рәвештә суд карары буенча мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле (статусы)

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә жирле бюджет акчалары хисабына түләнгән торган акчалата ярдәм өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларны башкаручы граждандан тора.

5.2. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфа бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсеш шартлары белән танышу;

2) вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәмин итү;

3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракты) нигезендә хезмәт хакы һәм башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәмин ителгән ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста катнашу;

7) муниципаль хокукый актка ярашлы рәвештә жирле бюджет акчалары хисабына өстәмә һөнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматны саклау;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлегенә турында фикерләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнчә, шулай ук шәхси эшенә аның язма аңлатмаларын кертү;

10) берләшмә, шул исәптән үз хокукларын, социаль-икътисади һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәри берлекләр булдыру хокукы;

11) шәхси хезмәт бәхәсләрен хезмәт законнары нигезендә карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларны судка шикаять итү;

12) Россия Федерациясә законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.

5.2.1. Муниципаль хезмәткәр, әгәр бу мәнфәгатьләр конфликтна китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законда башкасы каралмаган булса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә алдан язмача хәбәр итүе белән башка түләүле эшнә башкарырга хокуклы.

5.3. Муниципаль хезмәткәр тиеш:

1) Россия Федерациясә Конституциясен, федераль конституцион законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм

башка муниципаль хокукый актларны үтэргэ һәм аларның үтөлешен тээмин итэргэ;

2) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтэргэ;

3) вазифа бурычларын үтэгәндә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, расасына, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга мөнәсәбәтенә карамыйча, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтэргэ;

4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкцияне, хезмәт мәгълүматлары белән эшләү тәртибен үтэргэ;

5) вазифа бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклау;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларны, шулай ук вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм дәрәжәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазифа бурычларын үтәү өчен бирелгән милекне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган үзең һәм гаилә әгъзалары турында мәгълүматны билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) Россия Федерациясе гражданлыгы яисә аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы булган Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылуы турында муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яки аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы булган Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашучы чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча язма рәвештә хәбәр итэргэ;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләргә үтәү, йөкләмәләргә үтәү, тьюларны бозмау;

11) үзенең турыдан-туры начальнигына вазифа бурычларын үтэгәндә шәхси кызыксыну турында язма рәвештә хәбәр итэргэ, бу мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин, һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә.

12) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданлыгын (подданствосын) алган яки яшәүгә рөхсәт яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча, чит ил дәүләтенә гражданлыгын (подданствосын) алу яки яшәүгә рөхсәт яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу турында язма рәвештә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) хәбәр итэргэ.

5.4. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән законсыз йөкләмәне үтэргә хокуклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне тиешле житәкчедән алганда, муниципаль хезмәткәр әлегә йөкләмәне үтэгәндә

бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезлэмэләрен күрсәтеп, йөкләмә биргән житәкчегә язма рәвештә әлегә йөкләмәнен законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш. Әлегә йөкләмәне житәкче язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмә үтәлгән очракта муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

5.4.1. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр, жирле үзидарә органында мәнфәгатләр конфликтны булдырмау максатыннан, күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында әлегә жирле үзидарә органының сайлап куелган профсоюз органында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатләрен яклай алмый.

5.5. Граждан муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый түбәндәге очракларда:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип тану;

2) аны законлы көченә кәргән суд карары буенча муниципаль хезмәт вазифасы буенча вазифа бурычларын үтәү мөмкинлеген кире кагучы жәзага хөкөм итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү аларның мәгълүматларын муниципаль хезмәттән файдалану белән бәйлә булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»гы Федераль закон нигезендә медицина оешмасы бәяләмәсе белән кәргәтә яки аны узуга комачаулаучы расланган авыруның булуы;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлегә вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуына яки контролендә булуына бәйлә булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү берсенен икенчесенен турыдан-туры буйсынуына яки контролендә булуына бәйлә булса, муниципаль хезмәткәр белән якын туганлык яки үзлек (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук ир яки хатынның абыйлары, апалары, ата-аналары, балалары һәм баларның ире яки хатыны);

6) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату;

7) әгәр Россия Федерациясе халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтенең гражданлыгы (подданлыгы) яки яшәүгә рөхсәт яки гражданның чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яки ялган мәгълүматлар тапшыру;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге № 273-ФЗ Федераль законда (алга таба - «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яки

муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс булмаган яки тулы булмаган мәгълүматлар тапшыру;

10) чакыру комиссиясе нәтижәсе нигезендә законлы нигезләре булмыйча, хәрби хезмәткә чакыру буенча хәрби хезмәтне үтмәгән дип танылу (контракт буенча хәрби хезмәт үткән граждандан тыш);

11) аның чит ил агенты статусын алуы».

5.5.1. Гражданин билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр жирлек башлыгы, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән якин туганлык яки үзлек очрагында (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук ир яки хатынның абыйлары, апалары, ата-аналары, балалары һәм балаларның ире яки хатыны) муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфаларын башкара алмый.

5.6. Гражданин контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазифасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр жирлек башлыгы белән якин туганлык яки үзлек очрагында (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук ир яки хатынның абыйлары, апалары, ата-аналары, балалары һәм балаларның ире яки хатыны) контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазифасын башкара алмый.

5.7. Гражданин 65 яшькә житкәч муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, чөнки ул муниципаль хезмәт вазифасын биләү өчен билгеләнгән чик яш.

5.8. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яисә Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазыйфасына сайланганда яисә билгеләнгәндә, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгәндә;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яки билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында түләүле сайлау вазыйфасына сайлану;

2) коммерцияле яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милек милекчеләр ширкәтенә гомуми жыелышында (конференциясендә) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итү, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенә гомуми жыелышында (конференциясендә) катнашу

- очраklarыннан тыш) Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә яллаучы вәкиле рөхсәте белән катнашу;
- в) Россия Федерациясе субъектының муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләренң берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;
- г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өләшләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек гамәлгә куючысы (акционеры, катнашучысы) булып торучы идарә органнарында һәм оешманың ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;
- д) федераль законнарда каралган башка очраklar;
- 3) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;
- 4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган яисә аңа турыдан-туры буйсынган яисә контролендә булган өченче затлар эшләре буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә вәкил булырга;
- 5) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфай вазыйфалар башкару белән бәйле рәвештә яисә вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан акт буенча жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очраklarдан тыш, тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;
- б) физик һәм юридик затлар акчасына командировкаларга чыгу, жирле үзидарә органы, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм чит илләрнең жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән килешү буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан тыш;
- 7) вазыйфай бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда, матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;
- 8) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән мәгълүматларны яки вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яки кулланырга;
- 9) әгәр бу вазифай бурычларга керми икән, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата

- гавами әйтелмәләргә, фикерләүләргә һәм бәяләүләргә, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында юл куярга;
- 10) муниципаль берәмлек башлығы язма рәхсәтәннән башка чит дәүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән бүләкләр, мактаулы һәм махсус (фәнниләрдән тыш) исемнәр кабул итәргә, әгәр аның вазыйфай бурычларына әлегә оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән;
  - 11) сайлау алды агитациясә өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазыйфай урын өстенлекләреннән файдаланырга;
  - 12) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфай нигезләмәсен кулланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында халык алдында мөнәсәбәт белдерергә;
  - 13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) төзү яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итү;
  - 14) хезмәт бәхәсләрен жайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктату;
  - 15) идарә органнары, попечительләр һәм күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешманың башка органнары һәм Россия Федерациясә территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләре составына, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, керергә;
  - 16) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәхсәтәннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлығы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, шөгыйльләнергә.
2. Контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлығы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясә законнарында башкача каралмаган булса. Контракт буенча жирле администрация башлығы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясә законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешманың башка органнары һәм Россия Федерациясә территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.
3. Гражданны муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешма яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яисә

вазыйфай бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мөһлүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада эшләр башкарырга хокуксыз, федераль законнарда каралган очракларда, әгәр Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә торган муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына кергән булса».

6. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу

6.1. Мәнфәгатьләр конфликтны дип муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәнфәгатьләре (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазифа бурычларын объектив үтәвенә йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган һәм муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәнфәгатьләре белән гражданнарның, оешмаларның, жәмгыятьнең, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, муниципаль районның, торак пунктларның законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килә торган яки килеп чыгарга мөмкин булган хәл аңлатыла, ул әлеге гражданнар, оешмалар, жәмгыятьләр, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль районның законлы мәнфәгатьләренә зыян китерә ала.

6.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси кызыксынуы астында муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай бурычларын үтәгәндә акчалата яки натураль рәвештә керемнәр (нигезсез баету) алу мөмкинлеге, турыдан-туры муниципаль хезмәткәр, аның гаиләсе әгъзалары яки «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясындагы 1 өлешендәге 5 пункттында күрсәтелгән затлар өчен, шулай ук муниципаль хезмәткәр финанс яки башка йөкләмәләр белән бәйле гражданнар яки оешмалар өчен матди файда рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге аңлатыла.

6.3. Мәнфәгатьләр конфликтны булдырмау яки жайга салу мәнфәгатьләр конфликтның ягы булган муниципаль хезмәткәрнең вазифа яки хезмәт хәлен үзгәртүдән, аны билгеләнгән тәртиптә вазифа (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликтның барлыкка килү сәбәбе булган файдадан баш тартудан гыйбарәт булырга мөмкин.

6.4. Әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затның кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) ия булуы мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерергә мөмкин икән, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә, акцияләренә (катнашу өлешләрен, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларны) Россия Федерациясенең гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6.5. Мәнфәгатьләр конфликтының бер ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрмәве муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6.6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында белгән яллаучы вәкиле (эш бирүче), әлеге муниципаль хезмәткәрне, конфликтны жайга салу чорында биләгән муниципаль хезмәт вазифасыннан читләштерелгән барлык вакытта аның өчен акчалата ярдәмне саклау белән биләгән муниципаль хезмәт вазифасыннан читләштерүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

6.7. Яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килүе турында белгән муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрмәве муниципаль хезмәттән яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6.8. Кодекс һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүләрен тәмин итү һәм жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча Комиссия төзелә.

7. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат бирү

7.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирергә тиеш. Күрсәтелгән мәгълүматлар Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм формада бирелә.

7.2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада үз чыгымнары, шулай ук хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

7.3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон, «Дөүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының

аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрдәге № 230-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актлары, әлегә Кодекс, Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенә) норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

7.4. Әлегә статьяга ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматлар, әгәр федераль законнар белән алар дөүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларга кертелмәсә, конфиденциаль характердагы мәгълүмат булып тора.

7.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларының түләү сәләтен билгеләү өчен, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган рәвештә иганәләр (взнослар) жыю өчен керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларны куллану рөхсәт ителми.

7.6. Муниципаль хезмәткәрләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматны ачуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле булган затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

7.7. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан үзенә керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү, әгәр мондый мәгълүматны тапшыру мәжбүри булса, яки белә торып дәрәс булмаган яки тулы булмаган мәгълүматлар тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданны тарафыннан тәкъдим ителә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләренә дәрәсләген һәм тулылыгын, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тәкъдим ителә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләренә дәрәсләген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенә норматив хокукый актларына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткә кәргәндә гражданны тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматлар дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләренә чикләүләренә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында таләпләренә үтәү, «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән бурычларны башкару Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенә) норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

8. Муниципаль хезмәткә керү

8.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Кодекс нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән гражданнар, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр сыйфатында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда керергә хокуклы.

8.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә, муниципаль хезмәткәрнең женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфа хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, ышануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

8.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тапшыра:

- 1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында гариза;
- 2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;
- 3) паспорт;
- 4) хезмәт дәфтәре һәм (яки) хезмәт эшчәнлегенә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән мәгълүматлар, хезмәт килешүе (контракты) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;
- 5) белем турында документ;
- 6) хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш, индивидуаль (персонификацияләнгән) исәп-хисап системасында теркәлүне раслаучы документ;
- 7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;
- 8) хәрби исәп документлары запаста булган гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле кешеләр өчен;
- 9) медицина оешмасының муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыруның булмавы турында нәтижәсе;
- 10) муниципаль хезмәткә керүгә кадәрге ел өчен керемнәр, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат;
- 11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон һәм әлегә Кодекс нигезендә гражданның муниципаль хезмәткә кергәндә бирелгән мәгълүматлары федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматларны тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачылган очракта, күрсәтелгән гражданды муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт килешүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү нәтижәсендә хезмәт законнары нигезендә башкарыла.

8.7. Башкарма комитет житәкчесе вазифасына керүче граждан Кодекста билгеләнгән типовой формага ярашлы рәвештә контракт төзи. Контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләү тәртибе һәм контракт буенча билгеләнгән зат белән контрактны төзү һәм бетерү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль закон белән билгеләнә.

8.8. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең боерыгы белән рәсмиләштерелә.

8.9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт килешүе яклары булып яллаучы вәкиле (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр тора.

8.10. Муниципаль хезмәт вазифасына билгеләнгәч, муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы турындагы нигезләмәгә ярашлы рәвештә хезмәт таныклыгы бирелә.

9. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

9.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, хезмәт килешүе төзүгә кадәр конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгъва итүчеләрнең һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфаларын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе турында нигезләмә белән билгеләнә.

9.3. Эшкә алуучы вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасына муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча вакантлы вазыйфаларны биләүгә конкурс үткәрү буенча Бердәм конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен билгели.

10. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү

10.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестациягә дучар ителми:

- 1) бер елдан да кимрэк муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә балага өч яшь тулганчы бала карау ялында булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк мөмкин түгел;
- 5) вакытлы хезмэт килешүе (контракты) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче.

10.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча Бердәм аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмэт вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында карар чыгара. Бердәм аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән аларны вазифаларында күтәрү турында, ә кирәк булганда аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирә ала. Аттестация нәтижәләре тавыш бирү нәтижәләрен ясаганнан соң ук муниципаль хезмәткәрләргә хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

10.4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү яки аттестация көненнән алып бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазифада түбәнөөк төшерү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча Бердәм аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жиберү турында тәкъдимнәр бирә ала.

10.5. Муниципаль хезмәткәрнең вазифасы түбәнәйтелү белән килешмәве яки аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерелү мөмкинлеге булмаган очрагында, яллаучы вәкиле (эш бирүче) аттестация көненнән алып бер айдан да артык булмаган вакыт эчендә, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житмәү сәбәпле, биләнә торган вазыйфасына туры килмәү сәбәпле, аны муниципаль хезмәттән азат итә ала. Күрсәтелгән срок тәмамланганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки әлеге аттестация нәтижәләре буенча вазифасыннан төшерү рөхсәт ителми.

10.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләрен суд тәртибендә шикаять итәргә хокуклы.

10.7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы нигезләмә муниципаль хокукый акт белән Кодексның 4 нче кушымтасы нигезендә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү турындагы типовой нигезләмәгә ярашлы рәвештә раслана.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә жириле үзидарә органы житәкчесе яки муниципаль хокукый акт белән вәкаләтләнгән башка вазыйфаи зат тарафыннан расланган вазыйфа инструкциясенә ярашлы рәвештә башкарыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:

- 1) муниципаль хезмэтнең тиешле вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә, шулай ук белеменә, муниципаль хезмәт (дәүләт хезмәте) стажына яки белгечлек буенча эш стажына куела торган белем һәм күнекмәләр дәрәжәсенә һәм характерына квалификация таләпләре;
- 2) жирле үзидарә органы эшчәнлеген көйләүче акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе бурычлары һәм функцияләре һәм анда муниципаль хезмәтнең биләнә торган вазифасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә вазыйфай бурычларны үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен муниципаль хезмәткәрнең вазифа бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы;
- 3) муниципаль хезмәткәр идарә итү һәм башка карарларны үзлегеннән кабул итәргә хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлегә;
- 4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлегә;
- 5) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау сроклары һәм процедуралары, килештерү һәм кабул итү тәртибе;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең шул ук жирле үзидарә органы муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә үзара хезмәттәшлек итү процедуралары.

11.3. Вазифа инструкциясе нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.

12. Муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр

12.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшькә ирешү;
- 2) Россия Федерациясе гражданныгы яки аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы булган Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил дәүләте гражданныгы туктату, аның чит ил гражданныгы алуы яки яшәүгә рөхсәт яки Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашмаган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданнының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алуы, аның нигезендә чит ил гражданныгы булган Россия Федерациясе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;
- 3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү;
- 4) административ жәзаны дисквалификация рәвешендә куллану;
- 5) муниципаль хезмәткәрләрнең чит ил агенты статусын алулары».

12.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын

озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер елдан артыкка озайту рөхсәт ителми.

13. Эш (хезмәт) вакыты һәм ял вакыты

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә көйләнә.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфасын һәм акчалата тәмин итүне саклау белән ел саен отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле отпусклары төп түләүле отпусклардан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

13.4. Муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көнлек төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм әлеге Кодекста каралган очрақларда бирелә. Тиешле еллар эшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн хисабына исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Нормалаштырылмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук федераль законда каралган бүтән очрақларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск еллык төп түләүле отпускның гомуми озынлыгының хәзерге өлешеннән һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның озынлыгыннан артып китә.

13.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләп бирелә ала, шул ук вакытта отпускның бер өлеше 14 календарь көннән ким булмаска тиеш. Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле белән килешү буенча муниципаль хезмәткәргә башка озынлыктагы отпускның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән бер елдан да артык булмаган акчалата ярдәмне саклап калмыйча отпуск бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата ярдәмне сакламыйча отпуск бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмәт стажы

14.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү акчалата тәмин итү рәвешендә башкарыла, ул муниципаль хезмәт вазыйфасына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай хезмәт хакыннан (алга таба - вазыйфай хезмәт хакыннан), шулай ук кодекс белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләрдән) тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә;
- 3) муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибен яллаучы вәкиле (эш бирүче) билгели торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс дәрәжәсе өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

14.3. Муниципаль хокукый актлар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләрне үтәп, түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

- 1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшлэгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләү;
- 2) төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү һәм аларны югары юридик белемле юрист яки башкаручы сыйфатында визировкалау (юридик эш өчен өстәмә) кәргән муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләү;
- 3) муниципаль хезмәткәрләргә фән кандидаты профильле гыйльми дәрәжәсе, фән докторы гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфай окладка ай саен өстәмә түләү;
- 4) муниципаль хезмәткәрләргә Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен вазыйфай окладка ай саен өстәмә түләү.

14.4. Муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән очрактарда, күләмнәрдә һәм тәртиптә дүләт серен тәшкил итүче мәгълүматлар белән эшлэгән өчен ай саен вазифа хезмәт хакына өстәмә билгеләнә.

14.5. Вазыйфай хезмәт хакы күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе авыл җирлеге Советының «Депутатларның, үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы җирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфай затларының, авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрләренең хезмәт хакы турында» карары белән билгеләнә.

14.6. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

- 1) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәүне тәмин итүче эш шартлары;
- 2) акчалата тәмин итүне вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
- 3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәмин ителгән ял;
- 4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;
- 5) тиешле еллар хезмәт иткән өчен һәм инвалидлык белән бәйле пенсия тәмин ителеше, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның вазифа бурычларын үтәвә белән бәйле рәвештә вафат булуы очрагында пенсия тәмин ителеше;

б) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракта аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтне үтәве вакытында яки аны туктатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәве сәбәпле, авыру яки эшкә сәләтен югалту очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазифа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклау.

14.7. Жирле үзидарә органы юкка чыгарылу яки жирле үзидарә органы хезмәткәрләре штаты кыскартылу белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма юкка чыгарылу яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылу очрагында хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәәмин итү

15.1. Жирле үзидарә органнарында, муниципаль органнарда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт турында ТР кодексына (алга таба - күпәеллык хезмәт өчен пенсия) ярашлы рәвештә күпәеллык хезмәт өчен пенсиягә хокуклы.

15.2. Озак еллар хезмәт иткән өчен пенсия «Иминият пенсияләре турында» гы Федераль законның 8 статьясының 1 өләше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясенә хокук бирә торган яшыкә житкәч яки картлык буенча иминият пенсиясен вакытыннан алда яки инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар хезмәт иткән өчен пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

15.3. Муниципаль хезмәт стажы 15 ел булганда муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата тотуының 20 проценты күләмендә билгеләнә. 15 елдан артык муниципаль хезмәт стажының һәр тулы елы өчен тиешле еллар эшләгән өчен пенсия айлык акчалата тотуының 3 процентына арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата тотышының 50 процентынан артмаска тиеш. Әгәр дә әлегә өләш буенча билгеләнгән хезмәт стажы өчен пенсия күләме «Иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өләшенә ярашлы билгеләнгән картлык буенча иминият пенсиясенә билгеләнгән фиксацияләнгән түләүдән артмаса, хезмәт стажы өчен пенсия картлык буенча иминият пенсиясенә күрсәтелгән фиксацияләнгән түләүгә тиң күләмдә түләнә.

15.4. Муниципаль хезмәткәрнең күпәеллык хезмәте өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт турында ТР Кодексы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте нигезендә башкарыла. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшләгән өчен пенсиянең максималы күләме Татарстан Республикасы

дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле еллар эшлэгән өчен дәүләт пенсиясенәң максималь күләменнән артмаска тиеш.

15.6. Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча хезмәт стажы өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгәндә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча вазыйфай хезмәт хакының максималь күләме кулланыла (әгәр вазыйфай хезмәт хакы максималь һәм минималь әһәмияткә ия булса), ә стаж дәвамлылығы һәм айлык түләүләр муниципаль хезмәткәргә әлегә Кодекс нигезендә тиешле еллар өчен пенсия күләмен билгеләгәндә билгеләнгән шундый ук саннарда исәпкә алына.

15.7. Хезмәт стажы өчен пенсия күләме муниципаль хезмәт туктатылган көнгә яки ул картлык буенча иминият пенсиясенә хокук бирә торган яшькә житкән көнгә алмаштырыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яки муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы буенча, әлегә вазыйфада эшләү вакыты ким дигәндә 12 тулы ай тәшкит итсә, айлык акчалата караудан чыгып, тиешле еллар өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән затның сайлавы буенча исәпләнә. Муниципаль хезмәтнең күрсәтелгән вазифалары юкка чыгарылган очракта, тиешле еллар өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән вакытта акчалата тоту күләме муниципаль хезмәтнең шундый ук яки аңа тиңләштерелгән вазифасы буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының бертөрлелегә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының бертөрлелеген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

15.8. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә торган айлык акчалата тәмин итү составына муниципаль хезмәтнең аерым шартлары, сыйныф чины, профильле фәнни дәрәжәсе өчен вазифа оклады һәм айлык өстәмәләр кертелә. Шул ук вакытта муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен айлык өстәмә муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә кадәр алты айдан да иртәрәк булмаган билгеләнгән күләмдә кертелә. Тиешле еллар өчен пенсия күләмен исәпләгәндә әлегә өлеш нигезендә исәпләнә торган айлык түләүләр, муниципаль хезмәтнең тиешле вазифасы буенча аларны алу шарты белән айлык акчалата тоту составына кертелә.

15.9. Хезмәт стажы өчен пенсия билгеләү Муниципаль хезмәт турында ТР кодексының 28 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләренә ярашлы рәвештә хезмәт стажы өчен пенсия алу хокукына ия гражданның гаризасы буенча башкарыла.

15.10. Озак еллар хезмәт иткән өчен пенсия билгеләү турында гаризага теркәлә:

- 1) паспортның яки шәхесне, яшьне, гражданлыкны раслаучы башка документның күчермәсе;
- 2) хезмәт кенәгәсе күчермәсе, шулай ук кирәк булганда муниципаль хезмәт стажын раслаучы һәм әлегә Кодексның 30 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре;
- 3) муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча күпеллык хезмәт өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәжәгать иткән затның айлык акчалата тәмин ителеше күләме турында белешмә, ул вазыйфай хезмәт хакы һәм айлык түләүләр күләмен, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен

вазыйфай хезмэт хакына айлык өстәмә билгеләнү датасын үз эченә алырга тиеш.

15.11. Әлеге Нигезләмәнең 15.10 пунктында күрсәтелгән документларның күчermәләре белән бергә аларның төп нөсхәләре дә бирелә, алар документларны кабул иткәндә күчermәләр белән чагыштырыла һәм гариза бирүчегә кайтарыла.

15.12. Күпьяеллык хезмэт өчен пенсия түләү күпьяеллык хезмэт өчен пенсия билгеләнгән кешенең яшәү урыны буенча башкарыла. Пенсионер яшәү урынын үзгәрткәндә, озак еллар хезмэт иткән өчен пенсия түләү, шул исәптән аны китерүне оештыру, аның яңа яшәү урыны яки булу урыны буенча пенсия эше һәм теркәү органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелгән теркәү турында документлар нигезендә башкарыла.

15.13. Татарстан Республикасы территориясеннән читтә даими яшәү урынына китүче (киткән) кешеләргә хезмэт стажы өчен пенсияләр түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә хезмэт стажы өчен пенсияләр түләү өчен билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

15.14. Озак еллар хезмэт иткән өчен пенсия билгеләү, түләү һәм индексацияләү муниципаль хезмэт турында ТР Кодексы нигезендә башкарыла.

15.15. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа бурычларын үтәве, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң вафат булган очракта, үлгән кешенең гаилә әгъзалары федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә туендыручысын югалту сәбәпле пенсия алу хокукына ия.

16. Муниципаль хезмэт стажы, аны исәпләү һәм билгеләү тәртибе

16.1. Муниципаль хезмэт стажына (гомуми дэвамлылыгына) кертелә торган даими (штат) нигездә эшләү чоры муниципаль хезмэт турында ТР Кодексы белән билгеләнә.

16.2. Муниципаль хезмэт стажына муниципаль хезмәткәрләренң әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең федераль законнарга ярашлы рәвештә муниципаль хезмэт вазифасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

16.3. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмэт стажы дәүләт граждан хезмәткәрнең дәүләт гражданлык хезмәте стажына тиңләштерелә. Муниципаль хезмэт вазыйфаларында эшләү вакыты дәүләт граждан хезмәте стажына исәпләнә, ул тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә билгеләү өчен, тиешле еллар эшлэгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның дэвамлылыгын һәм кимчелексез һәм нәтижәле дәүләт граждан хезмәте өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен исәпләнә.

16.4. Муниципаль хезмэт стажын исәпләү календарь тәртибендә башкарыла, гражданның хәрби хезмәткә чакыру буенча булган вакытын исәпкә алмаганда, ул ике эш көне өчен бер хәрби хезмэт көне хисабына исәпләнә. Муниципаль хезмэт стажын исәплэгәндә хезмэт (эш) чоры суммалана.

16.5. Муниципаль хезмэт стажын раслаучы төп документ - билгеләнгән үрнәктәге хезмэт кенәгәсе.

16.6. Муниципаль хезмэт стажын исэплэгэндэ исэпкэ алынган хезмэт кенэгэсендэге язмалар хезмэт кенэгэсенэ кертелгэн көнгэ гамэлдэ булган хезмэт законнары нигезендэ рэсмилэштерелергэ тиеш. Хезмэт кенэгэсендэ муниципаль хезмэт стажына кертелэ торган хезмэт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дөрес булмаган яки төгэл булмаган мэгълүматлар булган очракта, хезмэт кенэгэсенэ федераль законнарда каралган тэртиптэ үзгөрешлэр кертелэ.

Хезмэт кенэгэсендэ муниципаль хезмэт стажын раслаучы язмалар булмаган очракта, элеге стаж вазифага билгеләнү һәм вазифадан азат итү турындагы документлар күчермэләре кушымтасы белән бирелгән белешмэләр нигезендэ раслана, алар элеге стажга кертелэ торган вазыйфаларда хезмэт (эш) чорларын раслый.

16.7. Хәрби хезмәтне, аңа тиңләштерелгән башка хезмәтне, шулай ук федераль салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәтне үтү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язмалар, хезмәт исемлекләре белән расланьрга мөмкин.

16.8. Муниципаль хезмэт турында ТР кодексының 29 статьясында каралган вазыйфаларда хезмэт итү (эшләү) чорларын раслау өчен хокукый актларның күчермэләре яки алардан вазыйфага билгеләү яки вазыйфадан азат итү турында өземтәләр тәкъдим ителергә мөмкин.

16.9. Тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләүләр билгеләү, тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажы муниципаль хезмэт стажын билгеләү буенча комиссия карары нигезендэ муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмэт вазыйфасын били торган жирле үзидарэ органы акты (күрсәтмәсе) белән билгеләнә.

16.10. Озак еллар хезмэт иткән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажы муниципаль хезмэт стажын раслаучы билгеләнгән тэртиптэ тапшырылган документлар нигезендэ, озак еллар хезмэт иткән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан озак еллар хезмэт иткән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәткәр мөрәжәгать иткәндэ, аның гаризасы буенча билгеләнә.

17. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылыгы

17.1. Муниципаль хезмәткәрләренең үз вазифаларын намуслы һәм нәтижәле башкарганнары, кимчелексез хезмәтләре, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәре үтәгәннәре өчен аңа түбәндәге төр бүләкләүләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

- 4) жирле үзидарэ органнары тарафыннан билгелэнгэн мактау грамотасы яки башка төр бүләклэр белән бүләкләү;
- 5) закон нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән билгелэнгән бүләкләүнең башка төрләре.

17.1.2. Әлеге Нигезләмәнең 17.1 пункттындагы 1 - 4 пунктчалары нигезендә муниципаль хезмәткәрне хуплау һәм бүләкләү турында карар жирле үзидарэ органы житәкчесе тарафыннан кабул ителә, ә әлеге Нигезләмәнең 17.1 пункттындагы 5 - 6 пунктчалары нигезендә муниципаль хезмәткәрне хуплау һәм бүләкләү турында карар жирлек башлыгы тәкъдиме буенча Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгелэнгән тәртиптә кабул ителә.

17.1.3. Муниципаль хезмәткәргә әлеге Нигезләмәнең 17.1 пункттындагы 2 пунктчасында каралган бер тапкыр бирелә торган бүләкләү муниципаль хезмәткәрләрнең билгелэнгән хезмәт хакы фонды чикләрендә жирлек Советы тарафыннан расланган тәртиптә һәм күләмдә түләнә.

17.1.4. Хуплау һәм бүләкләү турында тиешле язма муниципаль хезмәткәрнең хезмәт кенәгәсенә һәм шәхси эшенә кертелә.

17.2. Дисциплинар жинаять кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләр аңа йөклэнгән хезмәт бурычларын үтәмэгән яки тиешенчә үтәмэгән өчен - яллаучы вәкиле (эш бирүче) түбәндәге дисциплинар жәзаларны кулланырга хокуклы:

- 1) искәртмә;
- 2) шелтә;

3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләр буенча азат итү.

17.2.1. Дисциплинар хата жибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (эмма бер айдан артык түгел), аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнче, акчалата тотуны саклап, вазифа бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне бу очракта вазифа бурычларын үтәүдән читләштерү муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

17.2.2. Һәр дисциплинар хата өчен бер генә дисциплинар жәза кулланыла ала.

17.2.3. Дисциплинар жәза кулланылганчы, жирле үзидарэ органы житәкчесе муниципаль хезмәткәрдән аңлатманы язма рәвештә таләп итәргә тиеш. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан аңлатма бирелмэгән очракта, 2 эш көне тәмамлангач, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең язма рәвештә аңлатма бирүдән баш тартуы дисциплинар жәзаны куллану өчен киртә түгел.

17.2.4. Дисциплинар жәзаны кулланганчы хезмәт тикшерүе үткәрелә.

17.2.5. Дисциплинар жәзаны кулланганда муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан кылынган дисциплинар жинаятьнең авырлыгы, аның гаебе дәрәжәсе, дисциплинар жинаять кылынган шартлар һәм муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазифа бурычларын үтәвенәң алдынгы нәтижәләре исәпкә алына.

17.2.6. Дисциплинар жәза дисциплинар жинаять ачыкланганнан соң, эмма аны тапканнан соң бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлегенә, ялда булуы, житди сәбәпләр аркасында хезмәттә булмауның башка очракларын, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрү вакытын исәпкә алмаганда кулланыла.

17.2.7. Дисциплинар жэза дисциплинар жинаять кылынганнан соң алты айдан сонрак, э финанс-хужалык эшчэнлеге яки аудитор тикшерүе нәтижэләре буенча дисциплинар жинаять кылынганнан соң ике елдан соң кулланыла алмый. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча эш вакыты кертелми.

17.2.8. Муниципаль хезмәткәргә карата дисциплинар жэзаны куллану турында боерыкның күчermәсе, аны куллану нигезләрeн күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә, хезмәткәрнең эштә булмавын исәпкә алмаганда, өч эш көне дэвамьнда кульязмага тапшырыла. Эгәр хезмәткәр әлеге боерык белән имза куеп танышудан баш тартса, тиешле акт төзелә.

17.2.9. Муниципаль хезмәткәр дисциплинар жэзаны язма рәвештә дэүлэт хезмәт инспекциясенә һәм (яки) шәхси хезмәт бәхәсләрeн карау органнарына шикаять итәргә хокуклы.

17.2.10. Эгәр дисциплинар жэза кулланылган көннән алып бер ел дэвамьнда муниципаль хезмәткәр яңа дисциплинар жэзага дучар ителмәсә, ул дисциплинар жэзага ия түгел дип санала.

17.2.11. Жирле үзидарә органы житәкчесе муниципаль хезмәткәрдән муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы һәм аның турыдан-туры житәкчесе үтенече буенча дисциплинар жэза кулланылганнан соң бер ел узганчы дисциплинар жэзаны алып куя.

18. Чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, мәнфәгатьләр конфликтыны кисәтү яки жайга салу турында таләпләрне һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен жэзалар

18.1. Муниципаль хезмәткәrlәргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктында каралган жэзалар кулланыла.

18.2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 6 һәм 7 статьяларында каралган хокук бозулар кылынган очракта ышанычны югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

18.3. Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 статьяларында һәм 17.2 пунктында каралган жэзалар яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

1) коррупция һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе) яки «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрeндәгә № 273-ФЗ Федераль законның 13_4 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Президенты хакимиятенә вәкаләтле бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижеләре турындагы доклад комиссиягә жибәрелгән очракта муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

2.1) коррупция һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенә коррупциячел хокук бозулар кылу турында доклады, анда аны башкаруның фактик шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән генә (ышанычны югалту сәбәпле эштән азат итү рәвешендә жәза кулландан тыш) язмача аңлатмасы;

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

18.4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез булып язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары.

18.5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

18.6. Тикшерү узганчы, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге муниципаль хезмәткәрдән аңлатманы язма рәвештә таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне тәмамлангач, муниципаль хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

18.7. Муниципаль хезмәткәр әлегә Нигезләмәнең 6.5 яки 6.7 пунктларында каралган хокук бозуларны кылган очракта, тикшерү нәтижеләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә тапшырыла, ул муниципаль хезмәткәргә карата дисциплинар жәза бирү буенча яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләр башка хокук бозулар кылган очракта тикшерү нәтижеләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

18.8. Әлегә Нигезләмәнең 6, 7 статьялары һәм 17.2 пункттында каралган жәзаларны кулланганда муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлыгы, аны башкарган шартлар, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләргә һәм тыюларны, мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне үтәвә һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәвә исәпкә алына,

шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазифаи бурычларын үтәүнең алдынгы нәтижәләре.

18.9. Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 статьялары һәм 17.2 пунктында каралган жәзалар муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозулар кылганнары ачыкланганнан соң бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлегә, ялда булуы чорын, житди сәбәпләр аркасында хезмәттә булмауның башка очракларын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау һәм күрсәтелгән тикшерү материалларын карау турында кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан күрсәтелгән тикшерү вакытын исәпкә алмаганда. Шул ук вакытта жәза коррупцион хокук бозу кылынганнан соң алты айдан да соңга калмыйча кулланылырга тиеш.

18.10. Коррупциячел хокук бозулар кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата жәзаны куллану турында боерыкта жәзаны куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 27.1 статьясының 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

18.11. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозулар һәм аларның нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актлар күрсәтелгән жәзаны куллану турында яки муниципаль хезмәткәргә карата мондый жәзаны кулланудан баш тарту турында боерыкның күчәрмәсе, мотивлар күрсәтелеп, тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне дәвамында расписка алып муниципаль хезмәткәргә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

18.12. Жәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр тарафыннан шикаять ителергә мөмкин.

18.13. Әгәр дә бер ел эчендә муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 1 яки 2 пунктчасында каралган дисциплинар жәзага тартылмаса, ул жәзага тартылмый дип санала.

18.14. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 1 яки 2 пунктчасында каралган дисциплинар жәзаны үз инициативасы буенча, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яки аның турыдан-туры житәкчәсе үтенече буенча дисциплинар жәзаны кулланганнан соң бер ел узганчы муниципаль хезмәткәрдән алырга хокуклы.

19. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

19.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керү, аны узу, хезмәт килешүе (контракты) төзү, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү, муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итү һәм аның

пенсиягә чыгуы белән бәйле боерыклар проектларын эзерләүне оештыру, муниципаль вазыйфаларны биләгән затларның пенсиясенә өстәмә түләүләрне рәсмиләштерү өчен документлар эзерләү, муниципаль хезмәткәрләрнең күпьяллык хезмәте өчен пенсия һәм тиешле документлар рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт үткән чорда хезмәт эшчәнлегә турында мәгълүмат формалаштыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясә Пенсия фондының мәгълүмати ресурсларында саклау өчен мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (персонификацияләнгән) исәп-хисап турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү;

10) кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) муниципаль хезмәткә кәргәндә граждан тәкъдим иткән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дәрәсләген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче мәгълүматларга билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләре тикшерүне оештыру, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне үтәүне оештыру;

13) муниципаль хезмәтнең хокукый һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләргә консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм әлегә Кодекс белән билгеләнгән кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.».

20. Килешү нигезендә муниципаль хезмәт өчен кадрлар эзерләү

20.1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәт өчен гражданны килешү нигезендә Россия Федерациясенә Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып эзерләүне оештыра ала.

20.2. Муниципаль хезмәтне үтү бурычы белән максатчан уку турунда килешү (алга таба - максатчан уку турунда килешү) жирле үзидарә органы һәм граждан арасында төзелә һәм укуны тәмамлаганнан соң билгеләнгән вакыт

эчендә күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт үтү буенча гражданның йөкләмәсен күздә тотта.

20.3. Максатлы уку турында килешү конкурс нигезендә төзелә

20.4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

20.5. Максатлы уку турында килешү төзү өчен конкурс үткәрү турында мәгълүмат «Наш Черемшан»-«Безнең Чирмешән» газетасында басылып чыгарга һәм Чирмешән муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрендә әлеге конкурс уздырылуга бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылуга тиеш.

20.6. Конкурсны үткәрү турында 20.5 пункттында каралган мәгълүматта укуны тәмамлаганнан соң гражданның тарафыннан биләнергә тиешле муниципаль хезмәт вазифалары төркемнәре күрсәтелә;

бу вазифаларга квалификация таләпләре;

конкурстка 20.8 пунктка ярашлы рәештә тапшырыла торган документлар исемлеге, аларны кабул итү урыны һәм вакыты;

срок, ул тәмамланганчы әлеге документлар кабул ителә;

конкурсны үткәрү көне, урыны һәм тәртибе;

максатлы уку турында килешү төзү өчен кандидатларны бәяләү һәм сайлау өчен кулланыла торган конкурс процедуралары;

язулы бирем темасы (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мәгълүмати материаллар да булырга мөмкин.

20.7. Максатлы уку турында килешү төзү конкурсында беренче тапкыр урта һөнәри яки югары белемне көндөзгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары хисабына алучы гражданның катнаша ала. Әлеге конкурста катнашучы гражданин муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 20.14 пункттында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазифаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

20.8. Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданин жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) муниципаль хезмәткә керүче гражданның жирле үзидарә органына тәкъдим итү өчен федераль закон нигезендә расланган форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета, фотографияне кушып;

3) паспортның күчермәсе (конкурстка килгәч паспорт үзе күрсәтелә);

4) гражданның хезмәт (һөнәри) эшчәнлеген раслаучы хезмәт кенәгәсе күчермәсе яки башка документлар (элек хезмәт (һөнәри) эшчәнлегә гамәлгә ашырылмаган очраклардан тыш);

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»гы Федераль закон нигезендә гражданның муниципаль хезмәткә керүенә һәм аны үтүенә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасының нәтижәсе;

б) белем бирү оешмасының белешмәсе, гражданның беренче тапкыр көндөзгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетты

акчалары хисабына урта һөнәри яки югары белем алуын раслый, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасы, белгечлеге яки эзерлек юнәлеше күрсәтелгән), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның уставта һәм мәгариф оешмасының эчке тәртибе кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәве турында мәгълүмат бирә.

20.9. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча әлеге Нигезләмәнең 20.8 пунктына ярашлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү мөмкин.

20.10. Конкурс комиссиясе дөгъвачыларны 20.8 пунктының 1 - 6 өлешендә күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карары буенча конкурс процедуралары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биремне күздә тоталар.

20.11. Конкурс комиссиясе утырышлар үткәрә һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү өчен муниципаль район Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә максатчан уку турында килешү төзү турында карар кабул итә.

20.12. Конкурста катнашкан гражданның аның тәмамлануына бер ай эчендә язма рәвештә нәтижәләр турында хәбәр ителә.

20.13. Конкурста катнашу белән бәйлә чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга бару һәм кире кайту, торак бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) гражданны тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

20.14. Максатлы укуны тәмамлаганнан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри үтү вакыты максатчан уку турында килешү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок жирле үзидарә органы максатчан уку турында килешүгә ярашлы рәвештә гражданны социаль ярдәм чаралары биргән вакыттан да ким булмаसा тиеш, әмма биш елдан артык түгел.

20.15. Максатлы уку турында килешү якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә максатчан уку турында килешү белән билгеләнә.

20.16. Максатлы уку турында килешү граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

20.17. Максатлы уку турында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

21. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән шәхси мәгълүматлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә эшкәртелергә тиеш.

22. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

22.1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар кушыла.

22.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат иткәндә аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль хезмәтнең соңгы урынында саклана.

22.3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазифасын биләгән жирле үзидарә органын бетергәндә, аның шәхси эше жирле үзидарә органнары функцияләре тапшырылган жирле үзидарә органына яки аларның хокукый варисларына саклауга тапшырыла.

22.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

23. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры

23.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

23.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан чыгарыла

23.3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган (һәлак булган) очракта йә муниципаль хезмәткәрне хәбәрсез югалган дип таныган яисә аны закон көченә кәргән суд карары белән үлгән дип игълан иткән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан үлгән (һәлак булган) көннең яисә суд карары законлы көченә кәргән көннең иртәгесеннән алып торган көнгә төшереп калдырыла.

24. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштырганда Чирмешән муниципаль районының жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәт турында ТР кодексында билгеләнгән муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре белән житәкчелек итә.

25. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау жирле бюджетлар хисабына башкарыла, шул исәптән муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакына чыгымнар, пенсия белән тәмин итү, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәмин итү белән бәйле башка чыгымнар, әгәр федераль закон яки муниципаль хезмәт турында ТР Кодексы белән башкача билгеләнмәгән булса.

26. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерү программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән

тәэмин ителә, алар жирле бюджетлар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына финанслана.